
Samtalet om Sverige

6 maj –12 maj 2020

Innehåll

Om bilden av Sverige.....	3
Metod.....	4
Sammanfattning 6 till 12 maj.....	5
Sverige och covid-19 i internationell nyhetsrapportering	5
Publiceringar om Sverige på digitala plattformar.....	7
Kommunikation i de officiella Sverigekanalerna.....	7
Publiceringar om Sverige i internationella medier.....	8
Samtalet om Sverige i internationella medier på olika språk	8
Publiceringar om Sverige på digitala plattformar	18
Publiceringar om Sverige i allmänhet	18
Publiceringar om Sverige och coronaviruset.....	19
Innehåll och tonalitet i engelskspråkiga tweetar.....	19

Om bilden av Sverige

SI har i uppdrag att följa och analysera bilden av Sverige i andra länder och identifiera nya tendenser i informationsflöden och desinformation som berör Sverige och svenska förhållanden. Analyserna utgår från:

- hur Sverige uppfattas av en allmänhet eller specifika målgrupper i andra länder,
- samtalet om Sverige i sociala medier och rapportering om Sverige i nyhetsmedier internationellt,
- hur Sverige är eller presterar inom olika områden genom att följa forskning och internationella studier.

Förtroendet för Sverige

Ett land som uppfattas som relevant och förtroendeingivande har bättre förutsättningar att lyckas inom handel och att attrahera investeringar, turism och talanger. Hur ett land uppfattas påverkar också möjligheten för utbyte och samverkan med internationella aktörer. Människor vill i första hand interagera med länder de har förtroende för.

Internationella studier såsom Ipsos *Nation Brands Index* och British Councils *Sources of soft power* visar att det finns ett samband mellan kännedomen om ett land och uppfattningen om detsamma, respektive ett samband mellan uppfattningen om ett land och viljan att handla med och investera i landet samt studera i eller turista där.¹

När det gäller Sverige verkar det finnas ett samband mellan kännedomen om landet och en positiv bild av det. Detta är dock inte en sanning som gäller för alla länder eller som bör tas för given. Studier pekar också på att det finns ett samband mellan förtroendet för Sverige och viljan att handla och investera här, eller besöka Sverige som turist eller student. Även SI:s studier pekar på detta.

Sverige uppfattas som ett demokratiskt, fredlig och säkert land som styrs på ett kompetent och ärligt sätt. Sverige uppfattas också som ett land där medborgarnas fri- och rättigheter respekteras, och jämlikhet är viktigt. Gemensamt för de flesta länder är att ett land som bidrar till det internationella gemensammas bästa uppfattas som förtroendeingivande.²

Sverigebilden i skuggan av coronapandemin

Under en krissituation som coronapandemin påverkas möjligheten att resa, handla och investera i Sverige. Samtidigt nås många människor av nyheter om vårt land. Det är därför viktigt att studera både hur kännedom om och förtroende för Sverige utomlands påverkas.

SI studerar samtalet om Sverige i realtid på sociala medier och rapporteringen om Sverige i internationella redaktionella medier. Det är ännu för tidigt att dra några slutsatser om hur den senare påverkar Sverigebilden. Vi kan dock få viktig information om hur samtalet om Sverige förs kopplat till de faktorer som traditionellt är drivkrafter för den starka bilden av Sverige.

¹ <https://www.ipsos.com/en-us/news-polls/Germany-Retains-Top>, <https://www.britishcouncil.org/research-policy-insight/policy-reports/sources-soft-power>

² SI:s årsrapport utvecklar detta resonemang. www.si.se

Metod

I avsnittet *Publiceringar om Sverige i internationella medier* analyseras innehållet i ett urval av nyhetsartiklar som publiceras om Sverige och covid-19. I analysen inkluderas dels artiklar som publicerats den senaste veckan, dels den senaste veckans mest delade artiklar. De senare kan ha publicerats tidigare. I sammanställningen av vad som publicerats den senaste veckan inkluderas artiklar från de största nyhetsmedierna samt en del andra relevanta medier i respektive land. För detaljer om vilka nyhetskällor som ingår hänvisas till efterföljande noter för respektive land. I sammanställningen av de mest delade artiklarna per språk har SI inte gjort ut ett urval av medier.

För att identifiera och sammanställa de artiklar där Sverige omnämns använder SI ett digitalt analysverktyg. Sökningen innefattar inte endast artiklar som berör Sverige och covid-19, utan samtliga artiklar som publicerats om Sverige i nyhetsmedier på ett visst språk. I samband med genomläsningen av artiklarna görs även en analys av innehåll och tonalitet.

I avsnittet *Publiceringar om Sverige på digitala plattformar* ingår publiceringar på digitala plattformar³ på engelska, spanska, ryska och arabiska. Det material som samlas in är nyhetsartiklar och inlägg på sociala medier, bloggar och forum. Samtliga av dessa källor kallas här *publiceringar*. Engagemang för ett visst inlägg eller en artikel, så som till exempel antal likes/hjärtan/visningar, inkluderas inte i materialet.

SI bevakar kontinuerligt vad som publiceras om Sverige på de fyra ovan nämnda språken, och sedan mitten av mars bevakar vi specifikt vad som skrivs om Sverige i relation till coronaviruset och covid-19 på respektive språk. Denna specifika bevakning görs genom språkspecifika söksträngar där en mängd olika ord som rör covid-19 inkluderas. Söksträngarna är konstruerade så att covid-19-orden behöver nämnas i samma text som Sverigerelaterade (sök)ord. Söksträngen för covid-19-bevakningen granskas kontinuerligt och uppdateras vid behov. Det görs till exempel om nya händelser innebär att samtalet och rapporteringen om covid-19 omfattar fler begrepp och söksträngen behöver utökas, eller om icke-relaterade eller icke-relevanta publiceringar ”läcker in” och söksträngen behöver avgränsas.

³ Med digitala plattformar avses här öppna sociala medier, nyhetsmedier, bloggar, forum, mm.

Sammanfattning 6 till 12 maj

SI sammanställer veckovis nyhetsrapporteringen om Sverige på olika språk och samtalet om Sverige i sociala medier samt drar slutsatser om kommunikationen i de officiella Sverigekanalerna.

Vi följer nyhetsrapporteringen genom att fånga den senaste veckans publiceringar på utvalda språk och i utvalda nyhetsmedier samt genom att undersöka de mest delade artiklarna i sociala medier. De mest delade artiklarna kan avse både nyhetsmedier och andra texter t.ex. blogginlägg.

Sverige och covid-19 i internationell nyhetsrapportering

Drygt 4,3 miljoner människor har konstaterats smittade av coronaviruset i världen och över 290 000 har avlidit. Antalet döda i Sverige till följd av coronapandemin närmar sig 3 500 personer. Under den senaste veckan har det rapporterats om lättnader av restriktioner i flera EU-länder, om diskussioner om tänkbara lösningar för att återuppta resande inom Europa och om det ekonomiska läget till följd av pandemin.

- Rapporteringen om Sveriges hantering av covid-19 fortsätter att väcka internationellt intresse. Det skrivs fortsatt en hel del om Sverige och corona i internationella nyhetsmedier, men antalet artiklar de senaste veckorna är något färre än i mars och april. Det publiceras fler artiklar om Sverige totalt sett i Finland, Polen och engelskspråkiga ryska nyhetsmedier och färre artiklar i USA, Frankrike, Ryssland, Ungern, Tyskland, Spanien, Norge och Danmark. I Storbritannien ligger rapporteringen på samma nivå som tidigare.
- Rapporteringen är liksom förra veckoperioden övervägande neutral, men det förekommer artiklar med en mer negativ eller en mer positiv vinkel. Den senaste veckan har möjligen något fler artiklar i Polen, Ungern, Ryssland och Italien haft en negativ vinkel, medan rapporteringen på övriga språk är övervägande neutral.
- Det förekommer fortsättningsvis fördjupande beskrivningar av Sverige och Sveriges strategi och vägval, men det är inte längre en nyhet att Sverige har valt ”en annan väg” i hanteringen av covid-19.
- Sverige används i jämförelser och i diskussioner kring olika typer av strategier och vägval. Även denna vecka skriver internationella medier om att Sveriges strategi kan fungera i en situation där vi behöver leva med coronaviruset under en längre tid. Den här veckan har vi också sett ett antal artiklar som påpekar att Sverige har unika förutsättningar med hög tillit mellan regering, myndigheter och befolkning och en kultur som möjliggör social distansering. Flera artiklar konstaterar att dessa förutsättningar inte finns i det egna landet och att det därför inte är självklart att strategin skulle vara verkningsfull. Ett exempel på detta är artikeln ”Coronavirus in Scotland: Swedish strategy wouldn't work here, says top medic” i The Times.
- Den mest delade artikeln på engelska är Newsweeks “Sweden's Coronavirus Death Toll 'Horrific' Says Scientist Behind Country's Anti-Lockdown Strategy”. SI noterar att fyra av de mest delade artiklarna på engelska har en negativ tonalitet. Den samlade

bedömningen är dock fortsättningsvis att huvuddelen av rapporteringen är neutral. Mer neutral till negativ i Storbritannien och mer neutral till positiv i USA. SI bedömer att diskussionen i USA är mer differentierad när det gäller vilken strategi som är den mest verkningsfulla.

- Bland de mest delade artiklarna på spanska återfinns tre artiklar som plockar upp den svenska ambassadens svar på den argentinska presidentens uttalande om Sveriges hantering av coronaviruset.
- En stor del av rapporteringen handlar om Sverige och den ekonomiska utvecklingen och arbetslösheten. I de flesta länder vi följer förs resonemang om hur olika strategier att hantera pandemin påverkar ett lands ekonomi. I beskrivningen av Sveriges ekonomiska prognoser och utfall jämför man ofta med de övriga nordiska länderna. Prognoser och rapporter från Riksbanken, Konjunkturinstitutet, Finansdepartementet och andra svenska och europeiska myndigheter används ofta som källor och vi noterar att informationen tolkas på olika sätt. Det förekommer rapportering som visar att Sverige kommer klara sig sämre än andra länder, särskilt jämfört med de nordiska grannländerna, men det förekommer också rapportering som visar att Sverige kommer att klara sig förhållandevis bra. Frågans komplexa natur reflekteras i rapporteringen.
- Jämförelser av antalet döda och smittade är fortsatt vanligt förekommande. Somliga hävdar att Sverige ligger högt i antal dödsfall, medan andra menar att Sverige inte ligger högt. Den här veckan finns många jämförelser av dödsfall per miljon invånare och ofta nämns det att Sverige inte har lyckats skydda personer i äldreården. Inte sällan rapporterar man att regerings- och myndighetsföreträdare i Sverige erkänner att detta är ett misslyckande och belyser det med citat. Bakomliggande förklaringar, såsom situationen inom äldreården eller tillgången till skyddsutrustning, framkommer sällan i rapporteringen.
- Svenska regerings- och myndighetsföreträdare och experter får utrymme fortsättningsvis. Under veckan har statsepidemiolog Anders Tegnell fått mycket stort utrymme och citerats ofta. Särskilt vad gäller uttalanden om antalet dödsfall i Sverige och uttalanden som belyser osäkerheten i huruvida den svenska strategin är den rätta. I de nordiska grannländerna har Carl Bildts uttalande på Twitter och i Svenska Dagbladet fått stor uppmärksamhet. Även Johan Giesecke och Anders Tegnells citat i Financial Times har refererats i de nordiska grannländerna. Den svenska ambassadören i USA, Karin Olofsdotter, har intervjuats i bland annat Chicago Tribune och Los Angeles Times, vilket uppmärksammats framförallt i engelskspråkiga medier.
- Tidigare har vi sett många bilder från tätbefolkade caféer i Stockholm som illustrerar att livet pågår som vanligt i Sverige. Den här typen av bilder förekommer fortsättningsvis, exempelvis i Storbritannien. Vi noterar att det nu också publiceras bilder som visar på ett folktomt Stockholm, exempelvis i norska och ryska engelskspråkiga medier.
- De nordiska grannländerna bedöms inte ha rapporterat lika intensivt om Sverige och den svenska hanteringen av covid-19 under den senaste veckan. Man rapporterar inte längre dagligen från de svenska presskonferenserna eller om utvecklingen i Sverige. En fråga som dock varit aktuell under den senaste veckan är öppnandet av gränsen mellan Sverige och grannländerna. Det illustreras ofta med statistik om hur många som reser mellan länderna. I Finland förekommer till exempel rapportering om huruvida man har begått grundlagsbrott

när man inte låtit finländare att passera gränsen till Sverige. Rapporteringen har ofta en neutral tonalitet.

Publiceringar om Sverige på digitala plattformar

- Antalet publiceringar om Sverige i allmänhet har minskat på engelska och ryska jämfört med föregående vecka. På spanska har volymen däremot ökat, medan den på arabiska är på ungefär samma nivå.
- Antalet publiceringar om Sverige och coronaviruset har även det minskat jämfört med förra veckan. Undantaget är på spanska där publiceringarna ökat.
- Generellt är samtalet om Sverige och coronaviruset mer polariserat i sociala medier än i nyhetsmedier.
- Sveriges strategi är fortsatt ofta föremål för diskussion. Å ena sidan hävdas det att Sverige har klarat coronapandemin relativt bra hittills, trots att vi inte infört strikta restriktioner. Å andra sidan hävdas det att Sverige har drabbats hårt. I båda fallen refererar man till statistik över antalet dödsfall och till hur den svenska ekonomin har påverkats.
- Inlägg på sociala medier som gränsar till konspirationsteorier om Sveriges hantering är fortsatt få till antalet.

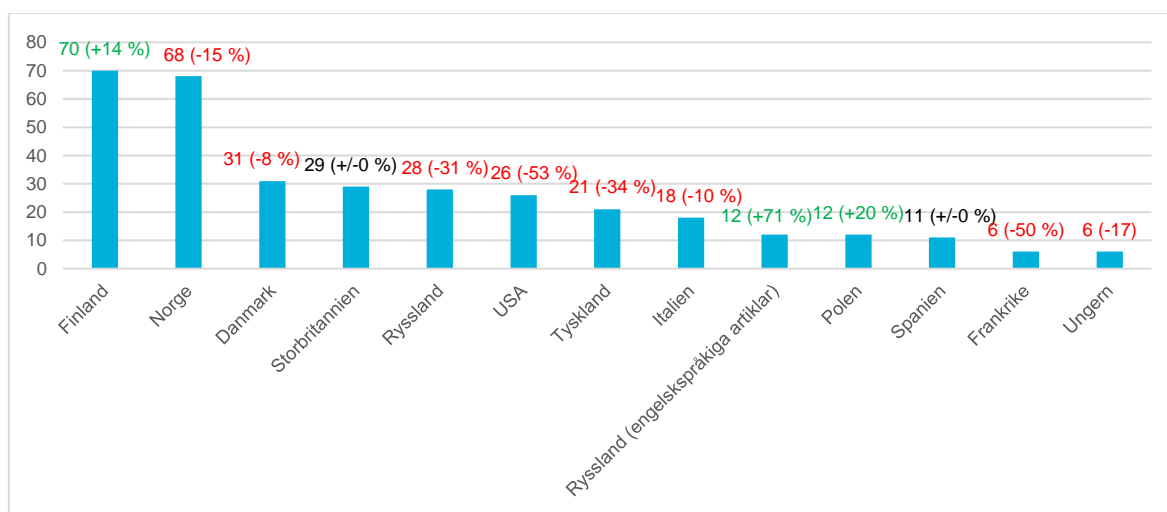
Kommunikation i de officiella Sverigekanalerna

- Trenden att intresset för covid-19 och Sveriges strategi börjar avta i samtliga språkkanaler håller i sig. Tonen är främst positiv eller neutral.
- De få kommentarer som berör covid-19 uppehåller sig vid samma teman som tidigare. De positiva berör bland annat uppfattningen att ekonomin inte påverkas lite hårt som i andra länder. De kritiska berör frågor om bland annat brist på ”lockdown”.
- Engagemanget sett till reaktioner på den inlägg SI gör (gilla-klick o dyl) är fortsättningsvis nästan uteslutande positiva.

Publiceringar om Sverige i internationella medier

I detta avsnitt ges sammanfattande kommentarer till rapporteringen om Sverige och covid-19 i de internationella medier som SI följer. SI har i analysen utgått från de största och mest relevanta nyhetsmedierna i varje land (se fotnoter per land). Under vissa länder nedan redogörs även för de mest delade artiklarna den senaste veckan. I dessa fall utgår inte sammanställningen från särskilda nyhetsmedier utan fokuserar uteslutande på det som har delats mest på sociala medier. Dessa listor kan därmed inkludera andra artiklar än nyhetsartiklar (t.ex. bloggar, mindre kända hemsidor osv).

Den senast tidsperioden har flest publiceringar skett i våra nordiska grannländer, följt av i Storbritannien och Ryssland (se figur 1).

Figur 1: Antal artiklar publicerade om Sverige under perioden 6–12 maj i de största nyhetsmedier som SI följer. Förändring jämfört med föregående vecka inom parantes.

Samtalet om Sverige i internationella medier på olika språk

Engelska – USA⁴

- Tonläget är generellt fortsatt neutralt med vissa skarpa undantag åt båda hållen. Det är dock de mest negativa artiklarna som fått störst spridning i sociala medier den här veckan (Newsweek, New York Post). De flesta artiklar där Sverige omnämns handlar om covid-19.
- Den svenska strategin lyfts fortsatt fram i den inhemska debatten, där delar av den amerikanska högern förespråkar Sveriges strategi (Fox News). Överlag får Sverige

⁴ nytimes.com washingtonpost.com wsj.com forbes.com houstonchronicle.com usatoday.com chicagotribune.com nypost.com newsday.com bostonglobe.com seattletimes.com denverpost.com nydailynews.com dallasnews.com tampabay.com sfchronicle.com ft.com bloomberg.com foreignpolicy.com cnn.com foxnews.com msnbc.com politico.com axios.com time.com apnews.com thehill.com npr.org

representera den "öppna" strategin, som ställs mot motsatsen, till exempel Kina, Storbritannien och Danmark.

- Det finns fortsatt intresse att förklara den svenska strategin och korrigera missförståndet att Sverige skulle vara helt öppet. Det finns även ett visst intresse på ekonomisk/finansiell policynivå kring ökade medel till äldreården och en ny lag om företagsutdelningar. Man uttrycker viss oro för att Trump vill följa en svensk strategi utan att förstå detaljerna i svenskarnas ansvarstagande och tilltro till myndigheter.
- Det förekommer flera artiklar om att Sveriges ekonomi kan skada trots våra få restriktioner. Dessa lutar sig på rapporter från Riksbanken och Konjunkturinstitutet. Bilden av de ekonomiska följderna av Sveriges strategi är mångfacetterad, det är tydligt att svensk ekonomi kommer ta stor skada men det nämns att Sverige kanske trots allt klarar sig bättre än om landet varit nedstängt (Financial Times, Wall Street Journal).
- De öga dödstalen i äldreården får fortsatt uppmärksamhet i flera artiklar.
- Ambassadör Karin Olofsdotter och Anders Tegnell är de svenskar som oftast citeras. Hänvisningar till rapporter från Konjunkturinstitutet och Riksbanken förekommer i artiklar om ekonomin. Mikael Damberg, Johan Norberg och Cecilia Söderberg-Nauclér citeras enstaka gånger.

Engelska – Storbritannien⁵

- Tonläget är fortsatt neutralt eller något negativt. De artiklar som fått flest delningar i sociala medier är alla negativa. Även artiklar som är relativt neutrala tenderar att ha rubrik och bildsättning med negativ ton. De flesta artiklar där Sverige omnämns handlar om covid-19.
- Fokus ligger fortsatt på att Sverige undvikit (ibland "vägrat") nedstängning och att dödstalen är höga, särskilt jämfört med övriga Norden. Den höga dödligheten i äldreården fortsätter nämnas som ett tydligt exempel.
- Ett ämne som florerade i amerikanska medier under föregående vecka, att Sverige sticker ut och att den svenska strategin kanske inte fungerar i andra länder, har det nu börjat skrivas om även i brittiska medier. Kulturella faktorer som gör Sverige unikt tas upp (the Spectator, Inews) men även faktorer som befolkningstäthet och demografi (The Times) och slutsatsen är att den svenska strategin går att applicera på andra länder.
- Det har dykt upp enstaka artiklar om att svensk ekonomi kanske kommer att påverkas mycket eller till och med mer än ekonomin i de nordiska grannländerna trots få restriktioner (The Sun). Vinkeln är hittills mer negativ i brittisk press än i amerikansk kring det här ämnet.
- Johan Giesecke och Anders Tegnell ges i vissa medier mycket utrymme att beskriva Sveriges strategi, även Storbritanniens (framförallt från Giesecke). Karin Olofsdotters kommentarer i amerikanska medier har fått viss spridning även i brittisk press. Dessa citat framställs ofta relativt sakligt, men det förekommer även rubriker som citerar Tegnell eller

⁵ thesun.co.uk dailymail.co.uk thetimes.co.uk mirror.co.uk telegraph.co.uk independent.co.uk inews.co.uk www.birminghammail.co.uk www.manchestereveningnews.co.uk www.heraldscotland.com www.scotsman.com www.irishtimes.com www.independent.ie metro.co.uk www.metro.news www.standard.co.uk www.express.co.uk www.bbc.co.uk economist.com news.sky.com www.spectator.co.uk theguardian.com

Olofsdotter på ett sätt som kan få det att låta som om de tar avstånd från den svenska strategin.

- Johan Norberg tar fortsatt plats i debatten som förespråkare av den svensk strategin.
- I statistiken fokuserar flera medier på dödsfall per miljon invånare och att Sverige har en jämförelsevis hög siffra i världen.

Ryska⁶

- Rapporteringen är fortsatt övervägande neutral, men något mer negativ än tidigare vecka.
- Anders Tegnell förekommer fortsatt i hög grad, medier har bland annat plockat upp hans uttalande om att över 3 000 döda är en mycket hög siffra.
- Det är generellt stort fokus på dödligheten i Sverige. Vinkeln är ofta negativ och kopplad till flockimmunitet, som Sverige uppges vilja uppnå. Sveriges dödstal jämförs oftast med de nordiska länderna, men det görs även jämförelser med USA, Ryssland och andra länder. Man tar även upp det man anser vara otillräckliga åtgärder mot coronapandemin i Sverige. SI noterar att rapporteringen sammanfaller med en ökad smittspridning och ett ökat antal döda i Ryssland. Samtidigt jämför t.ex. Dmitrij Kiseljov, rysk journalist och chef för nyhetsbyrån Rossija Segodnja, de svenska siffrorna med ”bra” ryska siffror och menar att ”Sverige skäms”.
- Sverige omnämns ofta kopplat till ekonomiska aspekter. Det kan t.ex. handla om hög arbetslöshet och att Sverige uppges prioritera den ekonomiska utvecklingen framför människoliv. En ledare publicerad av DN i samband med Europadagen har översatts av Inosmi och fått en del spridning. ”DN jämför nazism och kommunism”, vilket kan betraktas som ett typiskt citat inför Segerdagen i Ryssland.
- Cirka 10 % av inläggen på Vkontakte handlar om Sveriges strategi under coronapandemin och ibland görs jämförelser med det egna landet. Antalet inlägg där Sverige och Belarus omnämns tillsammans har sjunkit, även om trenden inte helt upphört.

Ryska (engelskspråkiga medier)⁷

- Bland svenska företrädare syns Anders Tegnell oftast, bl.a. i en längre artikel i Russia Today’s Documentary Channel. I en annan artikel uppges han ha uppnått stjärnstatus.
- Stefan Löfven citeras angående riskerna med spridning av falsk information och konspirationsteorier i samband med pandemin. Han menar att coronapandemin har orsakat en ”infodemic”.
- En artikel med fokus på den svenska strategin lyfter bl.a. att Sverige trots avsaknad av hårda restriktioner har lägre dödstal än t.ex. Spanien, Italien och Storbritannien. Peter Nilsson, professor i internmedicin och epidemiologi vid Lunds universitet, hävdar att antalet offer för den ekonomiska nedgången kommer att vara större än antalet offer för corona i länder med lockdown. Han tar också upp det positiva med att uppnå flockimmunitet. Artikeln nämner även misslyckanden i Sverige, som de höga dödsfallen på

⁶ tass.ru rg.ru iz.ru kp.ru inosmi.ru aif.ru mn.ru kommersant.ru ng.ru novayagazeta.ru vedomosti.ru rbc.ru interfax.ru rt.ru meduza.io mk.ru gazeta.pravda.ru gazeta.ru lenta.ru newizv.ru ria.ru life.ru fan.ru vesti.ru pravda.ru ren.tv tvrain.ru ntv.ru Itv.ru tvzvezda.ru

⁷ Sputniknews.com, RT.com, tass.com

äldreboenden och bland etniska minoriteter. Den avslutas med konstaterandet att det vore svårt att applicera Sveriges strategi i andra länder.

- En artikel fokuserar helt på jämförelser mellan Sverige och Belarus och menar att det finns många likheter. Artikeln inleds med orden "...if you had been asked to make a list of the five most independently-minded countries in Europe, the ones least likely to follow "groupthink", it's probable that Sweden and Belarus would have been high on your list". En av slutsatserna i artikeln är att båda länderna har vänsterregeringar som leds av män med arbetarbakgrund. Det spekuleras i huruvida detta kan ha påverkat valet av strategier som eventuellt kan orsaka mindre ekonomisk skada för vanliga människor.
- En artikel fokuserar helt på hög kriminalitet i Sverige, som författaren menar beror på en stor migration.

Arabiska⁸

- Rapporteringen är neutral och olika perspektiv på coronasituationen framkommer i form av citat av företrädare och experter. Anders Tegnell citeras ofta i samband med en diskussion om en möjlig andra smittvåg och hur situationen är i Sverige vad gäller antalet coronasmittade/dödsfall. Stockholms finansborgarråd Anna König Jerlmyr omnämns i samband med behovet av tydliga riktlinjer från FHM angående coronaviruset på äldreboenden. Man citerar Henrik Lysell (enhetschef på Socialstyrelsen) som menar att hälften av alla avlidna över 70 år bodde på äldreboenden.
- Ingen av de mest delade tweetarna på arabiska den senaste veckan berör Sveriges hantering av covid-19.

Spanska⁹

- Av de artiklar som handlar om Sverige i spansktalande medier den senaste perioden berör ett flertal andra teman än corona. Flera av de artiklar som rör Sverige i relation till corona är däremot fördjupande och nyanserade, och rapporteringen är till övervägande del neutral.
- Där spansktalande medier rapporterar om hur Sverige har hanterat coronapandemin omnämns Johan Gisecke i betydande omfattning (bland annat i en fördjupad intervju om den svenska strategin i *Infobae*, som sedan fångades upp av flera medier). Gisecke beskrivs som en av världens främsta epidemiologer och citeras med att "alla kommer att bli smittade, innan det finns ett vaccin" samt att jämförelser av dödstal mellan länder blir relevant först om några år. Han uttalar sig även om att det inte finns vetenskapliga bevis på att restriktioner fungerar och att de kan vidtas p.g.a. av politiska skäl, samt förklarar de olika strategierna i Latinamerika.
- Frågan om gruppimmunitet tas upp i de flesta av artiklarna, liksom att Stockholm kan nå flockimmunitet i maj och hur Sveriges R-tal ser ut. En artikel menar att det är möjligt att

⁸ Svenska Institutet bevakar endast mest delade artiklar på arabiska. Därför kan inte någon heltäckande lista för bevakade medier uppges.

⁹ elpais.com elmundo.es lavanguardia.com elconfidencial.com elespanol.com huffingtonpost.es abc.es europress.es vozpopuli.es eldiario.es marca.com

coronasmitta förekommit i Sverige redan i november och att Sverige i så fall skulle vara det första landet i EU att ha drabbats av viruset. När det gäller flockimmunitet citeras Giseckes uttalande om att människor kommer att behöva ”samleva” med viruset under en längre tid tills det finns ett vaccin, och att alla förr eller senare kommer att smittas.

- Flera av den senaste periodens mest delade artiklar på spanska handlar om den svenska ambassaden i Argentinas svar på den argentinske presidenten Alberto Fernández uttalanden om att Sverige är ett ”avskräckande exempel”. Ambassadens svar är att det är för tidigt att dra några slutsatser om effekten av olika strategier.

*Italienska*¹⁰

- Den senaste perioden har en relativt stor andel av de artiklar som berör Sverige inte relaterat till coronapandemin. Rapporteringen är överlag neutral, men en viss negativ ton kan noteras. I dessa tas de höga svenska dödstalen upp och jämförs med grannländerna och USA (där högst antal döda finns). Anders Tegnell citeras när han talar antalet döda i äldreboenden: ”Det var verkligen en överraskning, jag måste säga att vi inte hade beräknat ett så stort antal dödsfall. Det rapporteras också att Sverige är det land i Europa med lägst antal IVA-platser sett till befolkningsstorleken och att R-talet i Sverige sedan 25 april ligger under 1.
- Det finns en viss negativ tonalitet i rapporteringen, eftersom Sverige inte infört strikta åtgärder och nu är förvånade över resultatet. I sammanhanget resonerar man kring att det kanske inte räcker att lämna över ansvaret till medborgarna.
- Affärstidningen *Il Sole 24 Ore* rapporterar om den svenska regeringens satsning på permitteringsstöd till näringslivet. Rapporteringen fokuserar på företagets aktieutdelning till ägarna trots att de mottagit statligt stöd och att flera parlamentariker reagerat på detta. Det rapporteras om att (kända) svenska företag inte bryter mot något formellt förbud när de tar emot statligt stöd, vilket väcker debatt i ett socialdemokratiskt land.¹¹
- Bland de positiva inslagen den senaste veckan finns en artikel om ett innovativt restaurangkoncept, ”Bord för en”, som uppmärksammas som ett kreativt initiativ från Sverige under coronatider.

*Franska*¹²

- Nyheten om Sveriges strategi har ett mindre genomslag den senaste perioden jämfört med tidigare. När det rapporteras om Sverige är fokus inte främst på vad strategin går ut på, utan snarare ett intresse för huruvida Sverige har valt rätt strategi, samt för huruvida något liknande hade kunnat genomföras i Frankrike. De flesta medier menar att så inte är fallet, pga. skillnader i exempelvis befolkningens mängd, samhällsstruktur och befolkningens inställning till myndigheter och auktoriteter. Överlag är rapporteringen neutral till innehåll.

¹⁰ ilfattoquotidiano.it repubblica.it corriere.it rainews.it lastampa.it ilgiornale.it ilssole24ore.com internazionale.it msn.com left.it

¹¹ SI kan notera att detta sedermera har förtydligats den senaste veckan, men ej fångats upp i italienska mediernas rapportering.

¹² lemonde.fr lefigaro.fr lepoint.fr lexpress.fr liberation.fr leparisien.fr nouvelobs.fr france24.com franceinfo.fr lci.fr afp.com

- Anders Tegnell är fortsatt den mest omtalade och citerade personen i franska medier. Den här perioden har det i stor utsträckning handlat om hans uttalande om att Stockholm snart kan uppnå flockimmunitet. Även Lena Hallberg nämns i flera artiklar kopplat till brister i skyddet av äldre. Det rapporteras återkommande att svenska myndigheter och regeringsföreträdare "åberopar medborgaranda och eget ansvar".
 - En fördjupad artikel i *Libération* ger en historisk tillbakablick för att förklara hur det svenska samhället är uppbyggt och hur det kan finnas så mycket tillit till auktoriteter. Den refererar till sådant som allemansrätt, tillitsbaserad styrning¹³ och andra svenska termer.
- Vad gäller frågan om hur Sveriges ekonomi och näringsliv påverkas fokuserar man framför allt på det faktum att befolkningen inte har varit isolerad och att restaurangerna är öppna. Överlag är formuleringar som "Sverige har vägrat isolering" inte längre förekommande, utan man rapporterar om att Sverige har "mindre restriktiva" eller "mer flexibla" restriktioner.

Tyska¹⁴

- I tyska medier har det publicerats färre artiklar jämfört med föregående period. Det förekommer fortsatt långa fördjupande reportage, med en stor del bakgrundsinformation rörande Sverige och den svenska hanteringen av corona. Rapporteringen resonerar kring varför det ser ut som det gör i Sverige, vad i "det svenska" som gör att en annorlunda strategi kan fungera. Rapporteringen är generellt neutral.
- Regeringsföreträdare omnämns i mindre utsträckning än tidigare veckor. Statsminister Stefan Löfven och finansminister Magdalena Andersson förekommer i artiklar som rör näringslivet i Sverige, som rapporteras ha drabbats hårt, trots att samhället inte helt stängt ner. Även en myndighetsföreträdare för Konjunkturinstitutet förekommer i det sammanhanget.
- Anders Tegnell vid Folkhälsomyndigheten ges störst utrymme i medier, och porträtteras som "den liberale statsepidemiologen" som många är nyfikna på, både utifrån ett positivt såväl som kritiskt perspektiv. Anders Tegnell jämförs med sin tyska motsvarighet, vars strategi och framtoning upplevs som en annan. Det förekommer fortsatt rapportering om vad som uppges vara jämförelsevis höga dödstal i Sverige (jämfört med Tyskland och Danmark); att mer än 90% av de döda är 70 år eller äldre, samt att Sverige inte har lyckats med att skydda äldre. Flera tyska medier tar upp frågan om Sveriges strategi och en andra våg av smitta, där en utvecklad flockimmunitet kan göra att Sverige kan klara sig bättre.
- I en video på *Focus Online* uttalar sig en tysk infektionsläkare om WHO:s uttalande om Sverige som förebild i coronahanteringen. Intervjun är balanserad, man menar att det inte går att bedöma vilken strategi som är den rätta förrän om flera månader (eller år). Huruvida jämförelser mellan Tyskland och Sverige är möjliga diskuteras, bl.a. utifrån skillnader i

¹³ Avser SOU 2018:38, Tillitsdelegationen.

¹⁴ bild.de zeit.de fr.de sueddeutsche.de taz.de faz.net welt.de tagesschau.de stern.de huffingtonpost.de rp-online.de express.de n24.de bz-berlin.de mopo.de heute.de morgenpost.de berliner-zeitung.de spiegel.de tagesspiegel.de abendblatt.de focus.de deutschlandfunk.de rbb24.de dw.com

länderna såsom befolkning i stad och landsbygd, samt resmönster inom eller mellan regioner.

- Flera medier talar om lättnader i samband med öppnandet av tyska samhällen, om det egna ansvaret och ”sunt förnuft”, ofta i jämförelse med hur Sveriges strategi upplevs.
- En av de mest delade artiklarna på tyska handlar om beslutet att statligt stöd inte ska gå till företag som ger aktieutdelning. Några artiklar rapporterar om finansdepartementets och Konjunkturinstitutets prognoser om hög arbetslöshet under 2021 och utsikter vad gäller svensk BNP-utveckling.
- Der Spiegel rapporterar om ett innovativt restaurangkoncept som bygger på social distansering (”Dinner for one”).

*Ungerska*¹⁵

- Liksom föregående vecka är intresset för Sverige i ungersk media nu mindre än under april. Tonaliteten bedöms dock återigen vara mer kritisk.
- Det lyfts att Sverige har misslyckats att skydda sina äldre. Statsminister Stefan Löfven, socialminister Lena Hallengren och statsepidemiolog Anders Tegnell citeras.
- Det uppges att äldre personer inte har haft valmöjligheter, att de har fått mindre vård och att personal på äldreboende är inkompetenta.
- Flera medier tar upp meningsskiljaktigheter mellan Ungern och de nordiska länderna och det hänvisas till det brev som utrikesministrarna i de fem nordiska länderna skickade till Europarådets generalsekreterare Marija Pejcinovic Buric den 6 maj. I brevet uttryckte dessa stöd för EU:s kritik mot den ungerska regeringens långtgående krislagstiftning.

*Polska*¹⁶

- Flera regeringsföreträdare och experter har förekommit i polska medier den senaste veckan. Exempel är Lena Hallengren, som citeras när hon förklarar varför Sverige inte skickade hjälp till Italien och att Sverige redan gör inbetalningar till EU och WHO. Statsminister Stefan Löfvens konstaterade att det behövs bättre åtgärder i äldreomsorgen har också plockats upp. Bedömningen är att Anders Tegnell har synts något mer sällan än tidigare, men han citeras när han uttrycker förvåning över de höga dödstalen och säger att det är olyckligt med spridningen i äldreomsorgen. En intervju med epidemiologen Johan Giesecke i en polsk radiokanal har fått stor spridning. Giesecke rapporteras kritisera Polens lockdown och säger att det handlar om politiska och inte vetenskapliga beslut. Han varnar för svårare konsekvenser och lyfter även att Polen kan få problem med bristande demokrati, liksom Ungern. Intervjun fick stor spridning och citeras i flera medier.
- Andra personer som synts under veckan är den katolska kyrkans kardinal Anders Arborelius, som uttrycker oro över bristande hjälp till utsatta grupper och Christina

¹⁵ nepszava.hu magyarnemzet.hu index.hu 444.hu hvg.hu origo.hu 888.hu pestisracok.hu hirado.hu hirtv.hu atv.hu rtl.hu

¹⁶ wyborcza.pl rp.pl gazetaprawna.pl gpcodziennie.pl poltyka.pl newweek.pl wsiecprawdy.pl dorzeczy.pl gazetapolska.pl wprost.pl onet.pl wp.pl natemat.pl niezalezna.pl tvp1.tvp.pl tvp.info tvn.pl tvn24.pl polsat.pl

Nyman, chefsekonom på Handelsbanken. Hon säger i en intervju i Financial Times att den ekonomiska situationen i Sverige än så länge är bättre än i andra länder men att Sverige på sikt kommer att påverkas precis som andra länder.

- Idéhistorikern Sverker Sörlin förklarar i en längre intervju att den svenska hanteringen av corona hänger samman med det svenska samhällets särart. Det lyfts att ländernas olika reaktioner beror på olika politiska och ekonomiska system.
- I en artikel som citerar Financial Times konstaterar man att BNP så långt minskat mindre i Sverige än i andra länder men på sikt kommer landa på ca -6 %. Enligt uppgifter från Europeiska kommissionen kommer Polens BNP nedgång vara minst i EU, med en nedgång på ca -4 %.

Norska¹⁷

- Jämfört med förra veckan är det färre artiklar som rör Sveriges hantering av coronaviruset. Till skillnad från tidigare veckor återrapporteras det inte från de dagliga presskonferenserna i Sverige. Anders Tegnell citeras därmed betydligt mer sällan. De artiklar som handlar om Sverige och Sveriges hantering bedöms ha en neutral ton, även om några av artiklarna innehåller kritiska citat.
- Flera artiklar handlar om Norges strategi och karantänsreglerna som gäller vid resor över gränsen till Sverige. Normmän hoppas på att få åka till Sverige i sommar "för där skiner alltid solen", men regeringen har flaggat för att de nuvarande gränskontrollerna kan komma att gälla till mitten av augusti. Det rapporteras fortsatt om normmän som bryter mot karantänsreglerna för att handla i Sverige. Gränshandeln tas också upp, där ordförande i Strömstad kommun uttalar sig om att norska myndigheter bör lätta på karantänsreglerna.
- Ett par artiklar handlar om att Johan Giesecke, rådgivare för WHO, menar att alla kommer få covid-19 förr eller senare och att sjukdomen kommer att ta livet av ungefär lika många människor per invånare och land. Det rapporteras om att han tror att Norge och Norden kommer att komma upp i samma dödssiffror som Sverige.
- I en artikel citeras Carl Bildt där han ger uttryck för att regeringen borde säga till Anders Tegnell att inte uttala sig kritiskt om andra länders hantering av coronaviruset. Bildts kritik mot Tegnell hämtas ur en artikel i Svenska Dagbladet.
- EU:s vårprognos för den ekonomiska utvecklingen i Europa uppmärksammas. Den rapporteras visa att Sverige riskerar att drabbas hårdare av coronapandemin jämfört med Norge och Danmark.
- Det rapporteras även om att Karolinska sjukhuset har uppmanat personal som testats positivt för covid-19 och är symptomfria att gå till jobbet. En liknande nyhet om en kvinna i Örebro som jobbade på ett äldreboende trots positivt covid-19-test har publicerats. I samma artikel nämns också att Sverige har 7 gånger så många döda i covid-19 som Norge i förhållande till befolkningsmängd.

¹⁷ Enbart de 20 mest delade artiklarna den senaste veckan, ingen manuell selektion av nyhetsmedier

*Finska*¹⁸

- Den svenska hanteringen av covid-19 rapporteras denna vecka på ett mer neutralt och nyanserat sätt. I flera artiklar beskrivs det som att den finska strategin nu närmar sig den svenska, och att antalet döda antagligen kommer att vara ungefär detsamma i slutändan i de två länderna. Man resonerar också kring att en eventuell andra våg av smittan troligen kommer att drabba Finland mycket hårdare än Sverige.
- Gränsfrågan tas upp i ett flertal artiklar. Främst handlar det om att finländare som hindrats att passera gränsen till Sverige utsatts för ett grundlagsbrott. Enlig grundlagen har finska medborgare rätt att åka ut ur och in i Finland. Den finländska gränsbevakningen uppmanar finländare som nekats att åka över gränsen att höra av sig om de upplever sig ha blivit hindrade att ta sig till Sverige. Att trafiken över gränsen mellan Sverige och Finland har ökat markant de senaste dagarna uppmärksammas också.
- 4 artiklar refererar till Tegnells och Gieseckes uttalanden i Financial Times. Av dessa 4 har 3 rubriker som nämner Tegnell. Anna Jonsson Cornell, professor i juridik vid Uppsala universitet, citeras när hon tar upp skillnaderna i statsförvaltning och lagstiftning som en anledning till ländernas olika strategier. Det rapporteras att i Sverige behöver det vara krig för att regeringen ska kunna begränsa medborgarnas rättigheter, medan man i Finland har sådana möjligheter även under andra omständigheter.
- Carl Bildts intervju i Svenska Dagbladet återges i en artikel. Bland annat nämner man att han skulle önska mer EU-samarbete kring coronapandemin. Även hans kritik mot Tegnell uppmärksammas. Det rapporteras att Bildts bedömning är att Sverige på grund av Tegnells uttalanden om andra länders strategier upplevs som arrogant.
- Finlands ekonomi kommer att återhämta sig snabbare än Sveriges, menar Sanna Kurronen på Finlands Näringsliv. Även om Sverige har bra förutsättningar i form av bättre offentliga finanser, ökande antal personer i arbetsför ålder och mer diversifierad exportstruktur, så tror hon inte att det kommer att räcka. I Sverige har man inte samma beredskap för ”icke-ekonomiska” kriser, medan man i Finland har kontroll över pandemin. Det ger olika förutsättningar för återhämtning.
- Jämfört med tidigare veckor citeras Tegnell mer frekvent.

*Danska*¹⁹

- Den här veckan har det publicerats markant färre artiklar som handlar om corona. Två av de mest delade artiklarna hänvisar till en artikel i DN, där Johan Giesecke uttalar sig om att dödssiffrorna till sist kommer att jämnas ut sig i alla länder, oavsett vad man har haft för strategi för att bekämpa coronapandemin.
- De flesta artiklar har en neutral hållning, ibland med en något negativ ton, som till exempel: Bild på café med trängsel, med texten: "Sverige har långt flera coronadödsfall än Danmark. Ändå menar svensk professor (Johan Giesecke) att Sverige har hanterat krisen bäst av alla i världen.

¹⁸ Enbart de 20 mest delade artiklarna den senaste veckan, ingen manuell selektion av nyhetsmedier

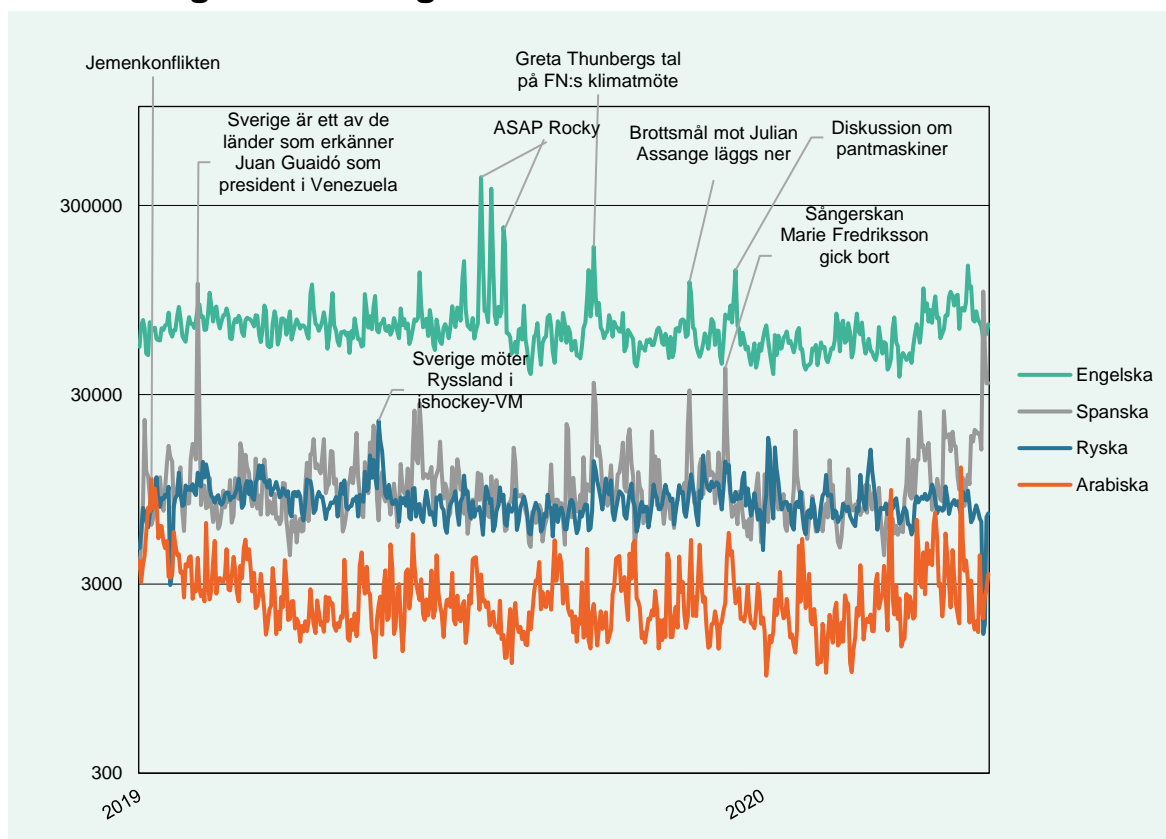
¹⁹ Enbart de 20 mest delade artiklarna den senaste veckan, ingen manuell selektion av nyhetsmedier

- Temat med danskar som åker till Sverige återkommer i en artikel där en dansk kvinna med sommarhus i Sverige säger att den svenska strategin här är bättre, att svenskarna håller sig till rekommendationerna och att danskarna moraliserar över svenskarnas beteende. I en annan artikel intervjuas en svensk kvinna i Malmö som kritiserar danskar för att åka över gränsen till Sverige för att utnyttja de mildare restriktionerna.
- Mikael Damberg intervjuas i en artikel där han säger att Danmark nu måste gå igenom samma process som Sverige med att ha tillit till att medborgarna håller sig till restriktionerna. Det handlar om en balans mellan att rädda liv och att rädda samhället och ekonomin.
- En artikel refererar till Stefan Löfvens debattartikel i DN där han kritiserade den bristande sammanhållningen inom EU under coronapandemin. Att prinsessan Birgitta trotsat reseförbud och åkt till Tyskland uppmärksammas också i en annan artikel.

Publiceringar om Sverige på digitala plattformar

I detta avsnitt redogörs för publiceringar om Sverige på de fyra språk som SI kontinuerligt bevakar: engelska, spanska, ryska och arabiska. Det material som samlas in består av nyhetsartiklar och inlägg på öppna sociala medier, bloggar och forum, vilka samlat här benämns som *publiceringar*. Till skillnad mot i avsnittet innan är det således en större mängd material som redovisas nedan. I avsnittet redovisas både för volym över antal publiceringar om Sverige generellt, samt specifikt för Sverige relaterat till coronaviruset.

Publiceringar om Sverige i allmänhet

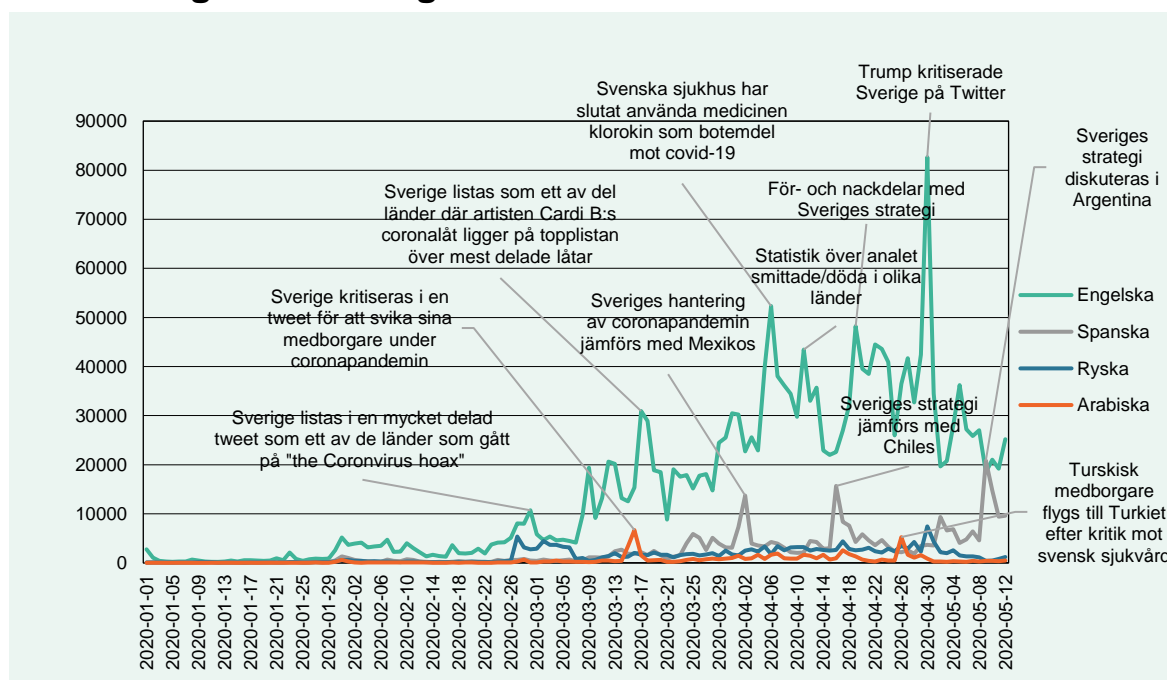
Figur 2: SI:s kontinuerliga bevakning av det totala samtalet om Sverige på digitala plattformar på engelska, spanska, ryska och arabiska. Grafen visar antalet publiceringar per dag och inkluderar en mängd olika källor som sociala medier, bloggar, forum och nyhetsmedier på respektive språk.

Det totala antalet publiceringar om Sverige har inte ökat på samma sätt som tidigare veckor. Sverige omnämns denna vecka mer sällan på engelska och ryska. På spanska omnämns Sverige däremot oftare än tidigare, framförallt på grund av det fokus som Sveriges coronastrategi har fått i Argentina den senaste veckan. På arabiska har det inte skett någon större förändring jämfört med förra veckan.

Coronaviruset präglar innehållet i publiceringarna om Sverige i något mindre utsträckning än tidigare veckor. En uppskattning är att coronarelaterade publiceringar upptar runt 35 procent av alla publiceringar om Sverige på engelska den senaste veckan. På spanska är det 25 procent, på ryska

17 procent och på arabiska 13 procent. Jämfört med förra veckan är det framförallt på ryska som publiceringar om Sverige och coronaviruset har minskat.

Publiceringar om Sverige och coronaviruset

Figur 3: Publiceringar om Sverige i relation till coronaviruset på engelska, spanska, ryska och arabiska. Grafen visar antalet publiceringar per dag, och inkluderar inlägg på sociala medier, bloggar, forum och nyhetsartiklar. Sökorden för coronaviruset redovisas i fotnot.

Publiceringar som rör Sverige och coronaviruset har minskat på engelska, ryska och arabiska jämfört med förra veckan. På engelska och ryska är minskningen markant, runt 40 respektive 70 procent. På spanska är trenden den motsatta, där har antalet publiceringar om Sverige och coronaviruset ökat med över 80 procent.

På spanska är det framförallt det kritiska uttalandet av Argentinas president, Alberto Fernández, om den svenska strategin som gör att antalet publiceringar har ökat, inte minst på Twitter. Svenska experter citeras också i sammanhanget, däribland Johan Giesecke som menar att jämförelser av dödstal inte går att göra i nuläget. När länder som haft hårda restriktioner öppnar upp kommer antalet döda öka även i dessa länder, menar Giesecke.

Innehåll och tonalitet i engelskspråkiga tweetar

Tweetar utgör runt 65 procent av det totala antalet publiceringar om Sverige och coronaviruset på engelska den senaste veckan. SI har därför gått igenom ett slumpmässigt urval av engelskspråkiga tweetar från veckan för att bättre kunna förstå hur samtalet om Sverige och coronaviruset förs.

Precis som tidigare veckor omnämns Sverige fortsatt i listor över antalet sjukdomsfall/avlidna i olika länder, men i allt större utsträckning tycks statistiken användas för att underbygga argumentationen att Sveriges strategi har lyckats respektive misslyckats. Samtalet om Sverige är polariserat och kretsar framför allt kring följande:

- Vissa hävdar att Sverige har klarat coronapandemin relativt bra trots att vi inte infört strikta restriktioner. Referenser görs då ofta till det begränsade antalet dödsfall, och till att ekonomin klarat sig bättre än i många andra länder. Att Sverige är nära att uppnå flockimmunitet nämns bland annat i sammanhanget.
- Andra hävdar att Sverige har drabbats hårt till följd av att vi inte har infört hårda restriktioner. Här refereras bland annat till antalet dödsfall inom äldreomsorgen och utvecklingen för den svenska ekonomin.
- Inlägg på sociala medier som gränsar till konspirationsteorier om Sveriges hantering är få till antalet.